

בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת אֲלֹפֵי אִישׁ. וְכִי לֹא הָיוּ יַדְעֵי
 חֲשֹׁבְנָא זַעֲיָרָא דָא, וְהִרִי כַּמָּה חוֹשְׁבָנִין אַחֲרָנִין, רַמְאִין
 עֲלָאִין וְרַבְרָבִנִין, יָדַע קָרָא לְמַמְנִי, וְהִכָּא כְּשִׁלְשַׁת
 אֲלֹפֵי אִישׁ וקשה למה אמר הכתוב כשלשת אלפי איש וכי אינם יודעים לעשות

חשבון מדוייק כמה מתו והרי כמה חשבונות אחרים עליונים וגדולים מאלו יודע הפסוק
 למנות וכאן אומר בערך 'כשלשת אלפי איש'. אֲלֹא אֵינוֹן בְּנוֹי דְּבַלְעָם,
 יוֹנוֹ"ם וְיוֹמְבְרוֹ"ם, דִּהּוּוּ שְׁקָלֵי כְּשִׁלְשַׁת אֲלֹפֵי אִישׁ אלא
 בא להורות הכתוב שמלבד שלשת אלפי איש שמתו, גם יונוס ויומברוס מתו והם עצמם
 שקולים כאותם שלשת אלפי איש האחרים שמתו, ואם כן איך אמרנו כאן שבלעם פרח
 באויר עם יונוס וימברוס.

בלעם הרשע היה יודע כל הכשפים שבעולם ולקח איתו את הכשפים של בניו
 שהיו רגילים להשתמש בהם ואיתם פרח ועלה לאויר

אֲלֹא תְּהוּא רְשָׁע, כָּל חֲרָשִׁין דְּעֲלָמָא הָוּה יָדַע, וְנָטַל
 אוֹף הִכִּי חֲרָשִׁין דְּבְנוֹי, דִּהּוּוּ רְגִילִין בְּהוּ, וּבְהוּ
 טָאם וְאַסְתִּילֵק אלא מה שאמרנו כאן אין הכוונה שהיו איתו יונוס וימברוס אלא

הכשפים שלהם כי בלעם הרשע היה יודע כל הכשפים שבעולם ולקח איתו את הכשפים
 של בניו שהיו רגילים להשתמש בהם ואיתם פרח ועלה לאויר. פְּנָחַם חָמָא לִיהָ,
 דִּהּוּוּ בְר נָש חָד טָם בְּאִוִירָא, וְהוּוּ מְסִתְלֵק בְּאִוִירָא
 מֵעֵינָא בלעם ראה אדם אחד שטס באויר ומסתלק מהעין והבין שהוא בלעם, רָמָא

קָלָא לְבַנֵּי חֵילָא אָמַר אֵית מַאן דִּי־רַע לְמַפְרַח אֲבַתְרִיה
 דִּתְהוּא רָשָׁע, דִּתְהָא בְלָעָם אֵיהוּ, חָמוּ לֵיה דִּתְהוּ טָאָם

הרים פנחס קולו לפני החיילים שלו ואמר להם יש מי שיודע לפרוח אחרי הרשע הזה שהוא

בלעם כדי להורידו ולהביאו אלי.

בלעם התחבא באויר וצליה פחד להכנס למקום הקלי' עד שהרים פנחס קולו
 ונתגלה בלעם

צָלִיָה בְרִיה דְשִׁבְטָא דְדָן, קָם וְנָטַל שְׁלִטְנוּ דְשְׁלִיט עַל
 חַרְשִׁין, וּפְרַח בַּתְרִיהּ אַז קָם אַחַד מֵהַחַיִּילִים וּשְׁמוּ צִלְיָה שְׁהִיָּה

משבט דן ולקח שם קדוש אחד השולט על הכשפים ועל ידו פרח באויר לרדוף אחר בלעם

לְהוֹרִידוּ. כִּיּוֹן דִּתְחַמָּא לֵיה תְהוּא רָשָׁע, עֵבֵד אֲרַחָא אוֹחְרָא
 בְּאוֹרָא, וּבְקַע חֲמִשׁ אֹוִירִין בְּתְהוּא אֲרַחָא, (דף קצ"ד ע"ב)

וְאִסְתַּלַּק וְאִתְפְּסִי מְעִינָא כִּיוֹן שְׂרָאָהוּ בִלְעָם עֵשָׂה דֶרֶךְ אַחֲרַת בְּאוֹרִי וּבְקַע

חמש אוירים באותה הדרך ונכנס למושב ומשכן חמש משפחות מהקליפות כדי שלא ידע

צִלְיָה לְהִיבֵן הוּא נִכְנַס וְהִסְתַּלַּק וְנִתְכַסָּה מֵהַעֵינִין, כִּיּוֹן אִסְתַּבְּן צָלִיָּה
 בְּתְהִיא שְׁעֵתָא, וְהוּא בְּצַעְרָא דִּלָּא הוּא יָדַע מַה יַעֲבִיד.

באותו הזמן הסתכן צליה והיה בצער כי לא ידע מה יעשה הואיל ולא רצה להכנס למקום

מוֹשָׁב הַקְּלִיפּוֹת רָמָא לֵיה קָלָא פְּנַחֶס וְאָמַר, טוֹלָא דְתַנְיִנְיָא
 דִּרְבִּיעִין עַל כָּל חוּיִין הַרִים פְּנַחֶס קוֹלוּ וְאָמַר לְצִלְיָה, צַל תַּנְיִנִים הַרּוֹבְצִים עַל

כָּל הַנְּחֻשִׁים, הַפּוֹךְ בְּמִזְיִיד הַפּוֹךְ בְּשַׁעְרוֹתֶיךָ וְתִרְאֶה הִיבֵן בִּלְעָם מִיַּד יָדַע

וְגַלִּי הַהוּא אֲרַחָא, וְעָאֵל לְגַבִּיָּה מִיַּד יַדַּע צַלִּיָּה וּגִילָה אֶת הַדֶּרֶךְ אֶל בַּלְעָם וּנְכַנַּס אֶצְלוֹ מִיַּד אֶתְגַּלִּי וְנִחַתוּ תַרְוֵייהוּ קַמִּיָּה דְפַנְחָם מִיַּד נִתְגַּלָּה בַּלְעָם וַיִּרְדּוּ שְׁנֵיהֶם לִפְנֵי פַנְחָס.

יהי דן נחש עלי דרך נאמר על שמשון ושפיפון עלי אורח נאמר על צילה
תָּא חַוִּי, הַהוּא רָשַׁע פְּתִיב פִּיָּה וַיִּלְךְ שְׁפִי, דָּא הוּא
עֲלִיּוֹן דְּדַרְגִּין דִּילִיָּה, חוּיָא דְכוּרָא בא וראה מה כתוב בבלעם
 וילך שפי' הוא הנחש העליון במדרגות שלו כי הוא הזכר של הנחש **צִלְיָה נָטַל**
תִּרְיָן, דְּכַר וְנוֹקְבָא וּבַהּ הוּא שְׁלִיט עֲלִיָּה צליה לקח אל השם
 השולט גם על הזכר של הנחש וגם על הנקבה ס"מ ונוקביה ובשם זה הוא שלט עליו
 והכניעו, **בְּגִין דְּשִׁלְטָנוּ דְּשְׁלִיט עֲלִיָּהוּ נָטַל, וְאַתְפַּפִּיין**
קַמִּיָּה. ולפי שלקח את השם השולט על שניהם לכן הכניע את שניהם לפניו **וְדָא**
דְּהוּא וזהו מה שאמר יעקב אבינו על דן יהי דן נחש עלי דרך (בראשית מט) **שְׁפִיפּוֹן**
עֲלֵי אֲרַח כי שפי הנאמר בבלעם הוא נחש זכר ושפיפון הנאמר בדן הוא שנים, זכר
 ונקבה דקלי' **עַל הַהוּא אֲרַח, דְּעֵבֵד הַהוּא רָשַׁע** ושפיפון עלי אורח
 היינו על האורח שעשה בלעם באויר להסתתר שם, **וְדְכַתִּיב** (בראשית מט) **יְהִי דָן**
נָחֵשׁ עֲלֵי דְרָךְ, דָּא שְׁמִשׁוֹן זה נאמר על שמשון כי כמו נחש שלעולם הולך
 יחידי וממית רבים, כן שמשון הלך יחיד והיה ממית רבים משונאי ישראל רגלים ופרשים
 כמו שכתוב "ויך אותם שוק על ירך" (רד"ק). **שְׁפִיפּוֹן עֲלֵי אֲרַח, דָּא צִלְיָה**
 זה נאמר על צליה.

הנושך עקבי סוס זה עירה

הְנוֹשֵׁךְ עֵקְבֵי סוֹס, דָּא עִירָה, דְּהוּה בְּהֲדִיָּה דְדוֹר,

דְּהוּה אֲתֵי מִדָּן זה נאמר על עירה היאירי שהיה שר במלכות דוד

ובא משבט דן והיה מגיבורי דוד המלך, **וּבְגִינֵיהּ תִּלְיָא גְבוּרָתֶיהּ בְּדוֹר,**

דְּכְתִיב ובשבילו תלה הכתוב את גבורתו של דוד המלך במלחמת צובה והוא מה

שכתוב (שמואל ב ח) **וַיַּעַקֵּר דָּוִד אֶת כָּל הָרֶכֶב** של מלך צובא בזכות

עירה היאירי כמבואר שם.

ויפול רוכבו אחר נאמר על שריה

וַיִּפֹּל רוֹכְבוֹ אַחֲזָר, דָּא שְׂרִיָּה, דְּזַמִּין לְמִיתֵי בְּהֲדִי

מְשִׁיחָא דְאַפְרַיִם, וְאִיהוּ הוּי מְשַׁבְּטָא דְדָן,

וְזַמִּין אִיהוּ לְמַעַבְדַּ נְוִקְמִין וְקָרְבִין בְּשָׂאָר עַמִּין זה אמר יעקב

אבינו על שריה שעתיד לבא עם משיח בן יוסף משבט אפרים, ושריה הוא משבט דן ועתיד

לעשות נקמות ולערוך מלחמות עם שאר העמים. **וְכֵד דָּא יְקוּם, כְּדִין**

מְחַפָּא לְפוּרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב וכאשר הוא יקום אז תחכה

לגאולת ישראל וזהו שסיים יעקב אבינו ואמר (בראשית מט) **לִישׁוּעַתְךָ קוּיִתִּי**

יְהוָה, וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ לְהָאֵי קָרָא ואע"פ שביארו החברים

פסוק זה שהוא מדבר בשמשון שכאשר נקרו הפלישתים את עיניו אמר לישועתך קויתי

שינקום נקמתו מהם, **אַבְל בְּרִירוֹ דְּמִלָּה כְּמָה דְּאֶתְמַר, וּכְמָה**

דְּאוּקְמוּהָ. וְעַל דָּא אֶתְא קָרָא וְאוּכַח. אבל בירור הדבר הוא גם כמו

הלימוד היומיומי

לע"נ כליפה גרמון בן חוה ז"ל